

VELDWERK, Vereniging voor akker- en weidevogels

Globale beoordeling

VELDWERK, Vereniging voor akker- en weidevogels (verder Veldwerk) voldoet aan de van toepassing zijnde erkenningsvoorwaarden. Veldwerk formuleert een heldere missie en visie, die een relevante maar ook een uitdagende opdracht schetsen. Ze geeft een heldere positionering en weet zich duidelijk te onderscheiden van andere actoren die zich inzetten voor akker- en weidevogels zoals de werkgroep van Natuurpunt hieromtrent. Veldwerk positioneert zich als nichespeler met de potentie om meer impact te kunnen realiseren door een meer 'onafhankelijke' positie in te nemen, om zo zonder 'natuurstempel' te kunnen opereren in het landbouwgebied en t.a.v. landbouwers. Daar situeren zich de grootste problemen, maar zijn ook de grootste winsten te boeken. De andere actoren worden terecht gezien als waardevolle partners. Veldwerk zet in op inhoudelijke specialisatie en toont een sterke affiniteit met het landbouwgebied en de ambitie om te opgebouwde kennis breed te delen. De studie en bescherming van akkervogels is vandaag nog erg versnipperd en wordt gedragen door vrijwilligers, met een minimale professionele coaching. Er is geen professionele capaciteit voor een totaalaanpak van veld tot beleid. Daar wil de vereniging een antwoord op bieden. Ze speelt daarmee in op het soortenbeleid en meer specifiek op het Vlaamse soortenbeschermingsprogramma akkervogels van 2021.

De startsubsidie is bedoeld om de pas opgestarte organisatie verder uit te bouwen en te versterken. Veldwerk geeft duidelijk aan wat ze voor ogen heeft met de organisatie en waar ze op wil inzetten in de komende drie jaren m.b.t. een organisatie-eigen visie en expertise. Ze geeft geen informatie over de uitrol van de werking verspreid over Vlaanderen. Gezien akkervogels locatiegebonden zijn en deze vereniging er resoluut voor kiest om mee uitvoering te geven aan het Vlaamse soortenbeleid, is er voldoende aanwijzing voor een Vlaanderen brede gewestelijke werking. Ze wil meer vrijwilligers en meer natuurstudie activeren rond akkervogels. Relevante en SMART doelstellingen en indicatoren geven uitvoering aan de missie en visie. De indicatoren zijn hoofdzakelijk outputgericht. De vereniging zou kunnen nadenken over outcome-indicatoren, die haar impact meer in kaart kunnen brengen.

Er is een heldere doelstelling gegeven rond de organisatieontwikkeling met concrete te behalen resultaten.

De organisatie werd recent opgericht en is organisatorisch nog klein in omvang. Ze streeft naar de uitbouw tot 2,5 VTE. De financiering illustreert een ambitieus groeipad. Of dat kan gerealiseerd worden zal afhangen van het Vlaamse beleid. Ze rekent in 2024 al op 30.000 € inkomsten uit eigen middelen, wat ambitieus lijkt voor een startende organisatie. De vereniging geeft niet aan hoe ze het eerste jaar zal prefinancieren.

De jaarplanning 2024 is realistisch en geeft een start voor de realisatie van de vooropgezette doelstellingen.

Beoordeling van de evaluatiecriteria

Volledigheid van het plan van aanpak

Volledig en goed uitgewerkt plan van aanpak.

De mate waarin de werking van de vereniging een toetsing aan de definitiebepalingen doorstaat

De vereniging voldoet aan de definitiebepalingen voor een gewestelijke thematische vereniging.

De coherentie tussen de verschillende elementen van het plan van aanpak

Het plan van aanpak is een coherent geheel.

De vooropgestelde ambitie van het plan van aanpak

Het plan om tegen 2026 2,5 VTE te kunnen tewerkstellen is erg ambitieus, maar er zijn wel kansen om dit effectief waar te maken.

De haalbaarheid van het plan van aanpak

De haalbaarheid van de ambities rond personeel en financiën zal afhangen van hoe de Vlaamse overheid het GLB vorm geeft en welke taken veldwerk vzw kan/mag opnemen. Dat neemt niet weg dat ze met deze starterssubsidie wel kan doorstarten op allerlei vlakken.

De legitimiteit en transparantie van de beslissingsstructuren binnen de vereniging

De governance is momenteel onduidelijk. Het is onduidelijk wie de voorzitter is, nu dat Freek de rol van coördinator heeft opgenomen en uit hoeveel leden de Raad van Bestuur bestaat.

Conclusie

Veldwerk is een kleine, startende vzw, die zich richt op een niche van het Vlaamse omgevingsbeleid, namelijk akkervogels en die erg complementair kan werken aan de bestaande actoren (overheden en ngo's). Veldwerk vult een hiaat in die de overheid zelf niet kan invullen inzake het soortenbeleid van akkervogels. Ze doet dat met de nodige expertise, kennis en gedrevenheid. Gezien het beleid rond akkervogels momenteel ontoereikend is (het gaat zeer slecht met de akkervogelpopulatie ondanks de overheidsmaatregelen), speelt ze met haar werking in op een belangrijke nood. Ze wil een professionele omkadering bieden aan de vele vrijwilligers die zich inzetten voor de akkervogels. Mits het vinden van de nodige financiering en een heldere governance heeft deze vereniging het potentieel om uit te groeien tot een volwaardige gewestelijke thematische vereniging in Vlaanderen.

De adviescommissie adviseert om Veldwerk een startsubsidie toe te kennen.

De adviescommissie formuleert een suggestie ter verbetering (*):

Verhelder de governance en geef aan hoe je het eerste jaar (2024) financieel zult overbruggen.
--

(*) Suggesties ter verbetering zijn vrijblijvende verbeterpunten. Het aangewezen dat de vereniging via haar voortgangsrapport aangeeft of en hoe ze daarop inspeelt.